

[Vilhelm Rasmussen.]

Medlem holdt, og i hvilken han brugte dette Udtryk om Dobbeltseminariene: „en større Fabrik til Udklækning af Lærere“. Ja, men har det ærede Medlem Hr. Axel Dam da ikke — det tror jeg da, jeg husker ret — i en lang Aarrække virket som Lærer i Pædagogik i et dobbeltsporet Seminarium her i København? Er det da det ærede Medlems Mening, at den Virksomhed, han har udfoldet som Lærer i Pædagogik paa Femmers Seminarium, har været en Fabrikationsvirksomhed i en større Fabrik til Udklækning af Lærere? Jeg for min Del maa tilstaa, at jeg har aldrig tænkt mig, at Femmers Seminarium kunde betegnes paa denne haanehænde Maade, og jeg har ogsaa hidtil ment, at det vilde være højst uretfærdigt overfor det ærede Medlem Hr. Axel Dam, hvis man betragtede hans Virksomhed som en saadan Fabrikationsvirksomhed. Jeg vil ogsaa sige, at hvis jeg havde vidst, at det ærede Medlem selv oplatter sin Virksomhed saaledes, havde jeg været noget betænkelig ved at indstille det ærede Medlem til Lærer i Pædagogik paa Statens Lærerhøjskole. Derfor synes jeg, man maa haabe for det ærede Medlem, at denne Tale vil blive overhørt af Vælgerne.

Efter disse smaa spredte Bemærkninger til ærede Medlemmer, der ikke er Ordførere, skal jeg til Slut gøre et Par Bemærkninger, som mere vedrører det, der for mig er Sagens Kærne, og de Udtalelser, som de ærede Ordførere for Partierne har fremført.

Det, der for mig i denne Sag er det absolut afgørende, er dette, at den højtærede Ministers Lovforslag saa sikkert betyder et pædagogisk Fremskridt samtidig med, at de aarlige Driftsudgifter ved Seminarierne gaar ned. Dette pædagogiske Fremskridt er ogsaa, saaledes som Sagerne ligger i Øjeblikket, en Nødvendighed. Den, der følger med i Øjeblikket i Optragelsesspørgsmaal, kan se, at vi staar overfor en meget stor og afgørende Vending indenfor Opdragelsen i vort Land og i alle andre Lande. Det har før været stærkt omdisputeret, men det er det praktisk talt ikke mere nu, at man i Opdragelsen af Børn helt anderledes end før maa lægge Vægt paa selvstændigt Førstehaands-Arbejde. Det er en Anskuelse, som Dag for Dag trænger mere og mere frem, og den stiller helt nye og meget store Krav til Lærerne.

Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse til Belysning af dette citere nogle faa Linier fra et Forslag til Undervisningsplan — der er jo i Øjeblikket ved at blive udarbejdet saadanne Forslag —, hvoraf man

kan se, hvad det er for nye Krav, man nu stiller til Børneopdragelsen. Det siges om Geografi: „Undervisningen gøres saa anskuelig som mulig ved Udflugter i Naturen, Benyttelse af Globus, Kort o. s. v.“ Det hedder vedrørende Naturhistorie: „Formaalet for Undervisningen i Naturhistorie er at opøve Eleverne i direkte Iagttagelse af Naturen og at give dem Kendskab til Dyrs og Planter's Udseende, Bygning og Livsforhold o. s. v.“ Det hedder her i Planen angaaende Naturlære: „Formaalet med Undervisningen i Naturlære er at opøve Eleverne til selv at gøre simple Forsøg og derved give dem Kendskab til og Forstaelse af de vigtigste fysiske Love.“ Det er kun tre Eksempler.

Den typiske Lærer fra det gamle Seminarium er ikke i Stand til at følge disse Anvisninger, hvis han ikke har faaet et fortsættende Kursus et eller andet Sted. Naar man indtil Dato i saa ringe Grad har taget ud med sine Elever i Naturen, kommer det simpelthen deraf, at Undervisningen paa de hidtidige Seminarier i alt for høj Grad har været væsentlig Lektielesningsundervisning, saaledes at den Lærer, der har faaet sin Uddannelse der, er hjælpeløs. Ja, jeg har oplevet, at mine Elever paa Statens Lærerhøjskole har lagt Forbavselse for i Dagen over, at man kan lære Geografi ved at komme ud i Danmark, i selve Danmarks Natur.

Det er saadanne Krav, der her stilles til det Seminarium, vi nu skal have. Derfor maa Seminarierne have en Undervisning ved Lærere, der er i Stand til hver paa sit Omraade selv at øve selvstændig Førstehaands-Forskning. Det maa han kunne. Af den Grund er det nødvendigt, at Seminarierne er saa stort, at en Lærer ikke skal have for mange Fag, for der stilles store Fordringer til den, som paa fyldestgørende Maade selv skal kunne gaa foran i saadanne Førstehaands-Arbejder, og som skal kunne lede en Udfugt med sine Elever af geografisk og biologisk Art eller lede Laboratorieforsøg.

Jeg vil kun til Eksempel nævne, at de, der studerer Geografi paa Lærerhøjskolen, nu faar følgende Udflugter i Naturen: En tre Dages Tur til Bornholm, en to Dages Tur til Møens Klint, en Dags Tur til Stevns, Fakse og Kalkbrud paa Vejen, en Dags Tur til Tisvilde, fire Dages særlige Ture for ude i Naturen i Landet at bestemme Længde og Bredde, Afstandsmaaling, at se Israndslinier, Tunneldale, Vandskel, og hvad man ellers skal have set ved Selvsyn i Naturen for at være en god Geografilærer. Paa til-